

ΣΥΝΑΡΟΜΑΙ ΠΡΟΠΑΛΩΡΤΕΙ

Διά Κρήτην έτησια 3ρ. 15
 • Έλλάδα " " 20
 • Αμερικίν " 5ολ. 7
 Διά Έταιρίας, Δήμων, Μονάς, Τραπέζας, και Λέσχας έτησια δραχμαί 30

ΚΡΗΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΟΡΗΣΙΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ ΟΔΟΥ ΑΡΚΑΔΙΟΥ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ Β. Σ. ΚΑΛΑΪΖΑΚΗΣ

Τιμή εκάστου φύλ. λεπτά 20

ΑΡΘΡΑ ΣΥΝΕΡΓΑΤΩΝ

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Τ. ΤΟΥ «ΒΗΜΑΤΟΣ»

Κάποιος Τ. ξεσπάδωσε εις τὸ «Βῆμα», καὶ φαίνεται δι' ἑστὸ ἀνυδρισμένον, διότι ἡ γλώσσα του τσακίζει καὶ τὰ κ ο κ α λ υ. Μοιάζει πολὺ τὸν κ. Βλάχο τῆς «Καθημερινῆς» καὶ ἐάν ἐξοῦσε ἐξω ἀπὸ τὴν Κρήτην ὑσφαλῶς θὰ ἐπρότεινε νὰ σφάζον ἄλους τοὺς Βενιζελικούς. Τοὺς δυστηρισμένους νὰ μὴ τοὺς λυπηθοῦν πλειά. Τώρα 12 μῆνες δὲν ἔπασαν νὰ τοὺς σφάζουν με βαμβάκι κατὰ τὸ κοινῶς λεγόμενον. Καὶ δὲν φανταζονται οἱ μολοσσοὶ αὐτοὶ τοῦ παλαίκομματισμοῦ δι' ὅσον τὸ δηλητήριον ποῦ χύνουν εἶνε περισσώτερον τὸσον καὶ τὸ πολιτικὸν πάθος τῶν ἀντιπάλων γίνεται βαθύτερον. Οἱ ἐν Κρήτῃ δὲ τοιοῦτοι ἀντιλαμβάνονται εἰς ποῖα χάλια κατήνησαν, ἀφοῦ βλέπουν καὶ τοὺς ἰδίους των φίλους νὰ τοὺς ἐλειονολογοῦν διὰ τὴν συμπεριφορὰν των. Αναγνωρίζουν δι' αὐτὰ τὰ προσωπικά των πείσματα, διέλυσαν πρὸ τοῦ τέλους τοῦ Σχολικοῦ ἔτους τὰ Γυμνάσια Κρήτης ζημιώσαντες χιλιάδας μαθητῶν καὶ μὴ δυναθέντες νὰ συμπληρώσουν τὸ προσωπικὸν κατὰ τὰς διακοπὰς ἀφῆκαν νὰ γίνεται ἡ διδασκαλία καὶ ἐφέτος ἐλαττωματικῇ. Διὰ τὰ ἐκδικηθῶν 5 Καθηγητῶν τοῦ Γυμνασίου Ρεθύμνης παρέβλεψαν τὸ συμφέρον 450 παιδιῶν, ἐπεριφρόνησαν 450 οἰκογενεῖας αἰτινες βέβαια δὲν ἦσαν ὅλα ἀντιεπιθετικῶν πολιτικῶν φρονημάτων.

Ἐνθυμεῖται ὁ λαὸς εἰς ποῖαν κατὰστασιν εὐρίσκοντο τὰ δικαστήριά του πρὸ ἐνός ἔτους ἐν φ' τὴν δὲν ἔχει καθόλου. (Ἴδε «Βῆμα».) Ἐνθυμεῖται τὴν δημοσίαν ἀσφάλειαν ὅποια ἦτο τότε καὶ ποῖα εἶναι σήμερον καὶ βέβαια δὲν δύναται ἢ νὰ εἶνε κατενθουσιασμένος. Ὁ καυμένος ὁ κ. Τ. βλέπει ἐν τῷ Βενιζ. τύπῳ τὴν προσπάθειαν νὰ δημιουργηθῆ τὴν ἐσωτερικὴν ἀναρχίαν. Τώρα; Καὶ μήπως δὲν ὑπάρχει τελεία ἀναρχία πρὸ τῶσων μνησῶν; ἢ χουζουρεῦσων ἐν τῇ πόλει ἀποφεύγει νὰ ἐρωτῆ τι συμβαίνει πλεῖα ἐξω. Ἄς λάβῃ τὸν κόπον νὰ δοκιμάσῃ μίαν περιόδον εἰς τὸν Νομὸν καὶ θὰ ἐπανεῖδῃ μὲ ἐντυπώσεις ὅχι πολὺ κολλακενικῆς.

Ἄρκει τὴν γολὴν ἐχέσατε κατὰ τοῦ δυσμοίρου λαοῦ εὐλογημένοι. Ἄρκειτὰ ἐκάματε τὸ μέρος σας διὰ νὰ γεφυρώσητε τὸ χάσμα. Σταθεῖτε πλειά. Σκεφθῆτε ὅτι ὁ κόσμος ἀγανατῆ νὰ ἴδῃ τὴν ἐξέλιξιν τῆς καταστάσεως καὶ ἔχει ἀνάγκη ἡρεμίας ψυχικῆς. Ὅταν τοῦ ταράσῃτε με τὰ δηλητηριώδη ἄρθρα σας τὴν ψυχὴν βέβαια δὲν πιστεύετε δι' ἐπιληρείται τὸν προορισμὸν σας, ἀλλὰ γίνεσθε ὄργανα παραληρηματικῆς ἐπικινδύνου διὰ τὴν κοινὴν ἡσυχίαν.

Ἀκόμη εἶναι γνωστὸν δι' οὐρανὸν καὶ γῆν διὰ τὰ φρονήματά του δὲν διορίζετε κανένα φίλον σας τοιοῦτον, ἀλλὰ σύντροφόν τινα ἐκ τῆς Παλαιᾶς Ἑλλάδος, καὶ ὁ Κρητικὸς Λαὸς ἔχει τὸν ἐγωισμόν ἀφ' οἱ προσέφερεν καὶ προσφέρει εἰς αἷμα καὶ χρῆμα δι' αὐτὴν ζητεῖτε νὰ μὴ περιφρονεῖται τὸ δικαίον του;

Καὶ εἶναι δεινὴ περιφρόνησις δι' αὐτὸν ἡ τακτικὴ ἢ ὁσοῖα ἀκολουθεῖ ἡ Κυβέρνησις θέτονσα εἰς ἀπάταξιν, τῶσους ἀξιοματικὸν Κρητικὸν καὶ παύονσα μονίμως ὑπαλλήλους πεπειραμένους καὶ προκαλοῦσα βεβαίως ἀπαιτήσεις ἡδικημένων εἰς τὸ μέλλον, ἀπαιτήσεις δικαιωτέρας ἐκείνων τὰς ὁποίας θέλη νὰ πληρώσῃ σήμερον εἰς τοὺς δῆθεν παθόντας φίλους σας, εἰς βάρος τοῦ λαοῦ τοῦ ὁποῖου τὸ αἷμα καὶ τὸν ἰδρώτα ἀπορροφᾷ ὡς βερτοῦζα ἀπὸ πρῶτας μέχρις ἐσπέρας.

Ὁκ. Τ. ἀγανακτῶν γράφει ὁ Βενιζελισμὸς ἐκληροδότησε τὴν πληγὴν τοῦ Μετώπου ὡς καὶ τὰς δαπάνας καὶ τὴν ἀκρίβειαν τοῦ βίτου. Διὰ τὰς δαπάνας τῆς ζωῆς παρακαλεῖται νὰ συγκρίνῃ τὴν δαχμὴν τῆς τότε ἐποχῆς καὶ τὴν σημερινὴν καὶ δὲν μπορεῖ ἢ νὰ κοκκινήσῃ ὅσον καὶ ἂν εἶναι ψύχραιμος.

Διὰ τὴν πληγὴν τοῦ Μετώπου εἶναι ἀληθέστατον. Ναί. Ἄλλ' ἐλεγε καὶ τὸν ἱκανὸν Χειροῦρχον νὰ τὴν μεταβάλλῃ εἰς κυψέλην ἐξ ἧς νὰ ἀπορροφᾷ τὸ ἔθνος ἀνυπολόγητα ὀφελήματα.

Ναί κ. Τ. ἐλησμόνησε δι' οἱπάτρωνέσων ἦσαν κατὰ τῆς ἀποικιακῆς πολιτικῆς, καὶ ἐθεώρουν φαντασιόπληκτον

τὸν τολμηρὸν ἐργάτην τοῦ Ἑλληνικοῦ Μεγαλείου καὶ δι' κατὰ τὰς παραμονὰς τῶν ἐκλογῶν ὑπέσχοντο εἰς τὸν τυφλωθέντα λαόν δι' θὰ τὸν ἀποστρατεύσων ἀμέσως καὶ δι' θὰ τοῦ φθινήσων τὴν ζωὴν, καὶ τὸν ἔσθραν οἱ ἡνωμένοι εἰς τὴν σημερινὴν ἐπαιτείαν. Καὶ πότε! καὶ πῶς! Κατόπιν τῶν παμείστων θυσιῶν τῶν γνωστῶν καὶ εἰς σὲ κ. Τ. καὶ ὁμοίαι τῶν ὁποίων οὐδέποτε ἐγγώρῃσεν ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς ἀπὸ τῆς ἐμφανισεῶς τουῦσὺργανωμένου Κράτους.

Ἀλλὰ καὶ προφητεύει ὁ κ. Τ. τοῦ «Βῆματος» καὶ ἐξάγει συμπεράσματα ἀπὸ τὰ γραφόμενα τοῦ Βενιζελικοῦ Τύπου, δι' αὐτὸ ἐργον τῆς Ἀποστολῆς εὐδοκεῖται ἀφοῦ αὐτὸς γράφει δι' ἀπέβει ἐπιματωῶ. Ὄστε ἂν γράψῃ ὁ Βενιζελικὸς Τύπος δι' δὲν εἶσαι καλὰ αὐτὸ σημαίνει δι' εἶσαι ὑγιής. Ἐδῆκομαι νὰ μὴ τὸ γράψῃ ποτε, διὰ νὰ μὴς δροσίξεις κάποτε με τὰ ἄρθρα σου.

Ἄρθρα πολὺ σοβαρά! ἀλλὰ γραφόμενα με πολλὴν γολὴν καὶ πολλὴν περιφρόνησιν πρὸς τὴν ἀλήθειαν.

Ἀλλὰ διατὶ ξεσπᾷ καὶ χύνει τόσον χυμὸν λογικῆς μόνον κατὰ τοῦ Βενιζελικοῦ τύπου καὶ δὲν διαβάξει «Ἀθήνας», «Νέαν Ἡμέραν», «Πολιτείαν», «Ἀθηναϊκὴν» κ. λ. π. διὰ νὰ φωτισθῆ ἐξερχόμενος ἀπὸ τὸ βοῦρνον τοῦ κομματικοῦπάθουςκαὶ σχηματίζων κρίσιν ὀρθότεραν καὶ λογικώτεραν, ἀνθρωπιστικώτεραν νὰ δυναθῆ νὰ φωτίσῃ καὶ ἄλλους με συμπεράσματα ἀληθῆ.

Αἱ ὀραῖραι φράσεις των; περὶ προδοσίας καὶ αἰσχυρῶν προδοτῶν βέβαια ἔχασαν πρὸ πολλοῦ τὴν σημασίαν των, καὶ δι' αὐτὴν πρῶσωνα σὺν τὸν Γαῦλιον Κομμουνιστῶν γίνεται μικρότερος ἀπὸ δι' εἶνε καὶ ἐν τῇ συνειδήσει τῶν ἀναγνωστῶν του ὑποκῆθῆσαι τὴν ὁποῖαν καὶ ὁ ἴδιος θὰ ἀντιλαμβάνεται.

Δὲν παύετε κύριοι πλειὰ γράφοντες αὐτὰς τὰς ἀηδέιας καὶ νὰ ἀφήσετε τὸν κόσμον ἡσυχον δὲποῖος δὲνελαϊκόμη τόσον κοινὸς ὥστε νὰ μὴ ἀντιλαμβάνεται δι' αἱ ὑλακαί σας ἀποβλέπουν τὴν καρβάναν καὶ τίποτε ἄλλο;

Ὁρεινὸς Ζητεῖται ὑπὸ ἀλλήλους διὰ γραφικῆν ὑπηρεσίαν παρὰ Συμβολαιογραφεῶ τῆς πόλεως μας. Μεσθὸς ἐκνενοποιητικός. Πληροφῶρια: παρ' ἡμῶν.

ΣΟΒΑΡΑΙ ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΟΥ ΠΡΕΣΒΕΥΤΟΥ

Εἰς γεῦμα δοθέν πρὸς τμήν των μειῶν τῆς Βρετανικῆς ἀντιπροσωπείας εἰς τὴν Διάσκεψιν τῆς Οὐάσιγκτων, ὁ ἐνταῦθα Ἀμερικανὸς πρεσβευτῆς κ. Χάρβεῦ προέβη εἰς βαρυσήμντους δηλώσεις περὶ τοῦ ἐργον τῆς προσεχούσας Διασκέψεως καὶ τῆς στάσεως τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν κατ' αὐτήν.

Ἐθῆσις ἡμῶν, ἐδήλωσεν ὁ κ. Χάρβεῦ εἶνε σαφῆς. Ἡ Ἀμερικῆ δὲν φοβεῖται τὸν πόλεμον. Διατὶ θὰ τὸν ἐφοβεῖται; Αἱ μεγάλαί αἰτιαί τῆς, εἶνε ἀληθῆς προστατεύονται ἀνεπαρκῶς. Τὰ μεγαλεῖτερα ὅμως τηλεβόλα ἐν τῷ κόσμῳ δὲν θὰ ἠδύναντο νὰ προκαλέσουν τὴν καταστροφὴν ἐνὸς σεισμοῦ, ὡς ἐκαίνου, ἐκ τοῦ ὁποῖου ἀνεδόθη ὁ Ἅγιος Φραγκίσκος ὡς φοινῆ ἐκ τῆς τέφρας του. Πέραν τῶν ἀκτιῶν ἐυρίσκειται ἡ μεγάλη χώρα, ἣτις ἀποτελεῖ τὴν ἀληθῆ Ἀμερικὴν, ἔχουσα εἰς τὴν διάθεσιν τῆς ὑπὲρ τὰ 24 ἐκατομμύρια πολιτῶν ἡλικίας ἀπὸ 17 μέχρι 40 ἔτων, ἱκανῶν νὰ φέρων ὅπλα. Ὁ χαρακτηρισμὸς τῆς χώρας ταύτης ὡς ἀκατακτήτου δὲν ἀποτελεῖ παρὰ τὴν ἀπὴν ἀλήθειαν.

ΜΙΣΕΙ ΤΟΝ ΠΟΛΕΜΟΝ Ἡ Ἀμερικῆ; οὐτω, ἐξηκολούθησεν ὁ κ. Χάρβεῦ, δὲν φοβεῖται τὸν πόλεμον ἁπλῶς τὸν μισεῖ. Ἀλλὰ ἡ ἀσφάλεια τῶς Ἠνωμένων Πολιτειῶν δὲν στηρίζεται ἐπὶ τῶν φυσικῶν των δυνάμεων μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν ἠθικῶν. Ὅχι μόνον αὐτὰ οὐδέποτε θὰ θελήσων νὰ προσθέσων νέα ἐδάφη διὰ κατακτήσεως, ἀλλὰ δὲν θὰ ἐδέχοντο ταῦτα ὡς δῶρον. Ἐντὸς τῶν συνόρων τῆς ὑπάρχοντος ἐδάφους ἱκανὰ νὰ θρέψων πληθυσμὸν τριπλασίον τοῦ σημερινοῦ. Ὁ μόνος πόθος των Ἠνωμένων Πολιτειῶν εἶνε νὰ διατηρεῖ φιλικὰς σχέσεις με ὅλα τὰ ἔθνη τοῦ κόσμου.

Ὅμιλων ἀκολούθως περὶ τῆς Διασκέψεως καὶ τῶν ἀποτελεσμάτων αὐτῆς ὁ κ. Χάρβεῦ εἶπε. Ἐν γὰρ ἐνὸς ὑψίστης σημασίας προβάλλει φωτεινὸν ὄπως ὁ ἥλιος. Οὐδῆποτε καὶ ἂν εἶναι τὰ ἀποτελέσματα τῆς Διασκέψεως τῆς Οὐάσιγκτων, αἱ συνθήκαι τοῦ κόσμου δὲν θὰ παραμενοῦν αἱ αὐταί. Δυνατὸν νὰ μεταβληθῶν ἐπὶ τὸ καλλίτερον ἢ ἐπὶ τὸ χειρότερον, ἀλλὰ ἀναποφεύκτως θὰ μεταβληθῶν. Μετὰ τὸ τέλος τῆς Διασκέψεως, τὰς καρδίας των ἐκατομμύριον ἀνθρώπων θὰ καταλάβῃ ἢ χαρὰ τῆς ἐλπίδος ἢ ἡ ἀπογοήτευσίς τῆς ἀπελπισίας.

Τὸ αὐτὸ θὰ συμβῆ, ἐξηκολούθησεν ὁ κ. Χάρβεῦ καὶ μετὰ τὰς δύο ἀγαπητένας μας χώρας, τὴν Ἀγγλίαν καὶ τὰς Ἠνωμένας Πολιτείας. Οἱ δεσμοὶ τῆς φιλίας καὶ τῆς ἀγάπης, οἱ ὁποῖοι σήμερον, θεῖα χάριτι, εἶνε πολὺ στενωτέροι ἢ ὅσον ποτὲ ἄλλοτε εἰς τὸ παρελθόν, πρόκειται νὰ ἐμισγθῶν ἢ νὰ χαλαρωθῶν ἐξ ὅσων μέλλουν νὰ συμβῶν εἰς τὴν διάσκεψιν τῆς Οὐάσιγκτων. Ἐάν δὲν δυναθῶμεν νὰ δρασώμεν ἡνωμένοι σήμερον ἐλάχιστοι λόγοι ὑπάρχον νὰ πιστεύωμεν, δι' αὐτὰ δυναθῶμεν νὰ πράξωμεν τοῦτο ποτε.

Τὸ σχέδιον τῆς ἄρσεως ἀπὸ τῶν ὅμων των λαῶν τοῦ βάρους των πολεμικῶν ἐξοπλισμῶν σιναντιῆ σήμερον ὀλιγωτέραν ἀντίστασιν παρὰ πᾶσαν ἄλλην φορὰν, ἀφ' ἑτέρον, ἢ ὅχι ὀλιγωτέρον σπουδαία ἀπομείνοντες των αὐτῶν ἐνδεχόμενον πόλεμον, τὰ ὁποῖα ὑπάρχον ἀκόμη εἰς τὸν Εἰρηνικόν Ὠκεανόν εἶνε ἐπιδυσχερέστερα. Ἀλλὰ δὲν εἶνε εὐτυχῆς οἰωνός, δι' τοιαῦται τρομεραὶ πιθανότητες ἐξηφανίσθησων ὅσον ἀφορᾷ τὸν Ἀτλαντικόν Ὠκεανόν;

Τὸ αὐτὸ θὰ συμβῆ, ἐξηκολούθησεν ὁ κ. Χάρβεῦ καὶ μετὰ τὰς δύο ἀγαπητένας μας χώρας, τὴν Ἀγγλίαν καὶ τὰς Ἠνωμένας Πολιτείας. Οἱ δεσμοὶ τῆς φιλίας καὶ τῆς ἀγάπης, οἱ ὁποῖοι σήμερον, θεῖα χάριτι, εἶνε πολὺ στενωτέροι ἢ ὅσον ποτὲ ἄλλοτε εἰς τὸ παρελθόν, πρόκειται νὰ ἐμισγθῶν ἢ νὰ χαλαρωθῶν ἐξ ὅσων μέλλουν νὰ συμβῶν εἰς τὴν διάσκεψιν τῆς Οὐάσιγκτων. Ἐάν δὲν δυναθῶμεν νὰ δρασώμεν ἡνωμένοι σήμερον ἐλάχιστοι λόγοι ὑπάρχον νὰ πιστεύωμεν, δι' αὐτὰ δυναθῶμεν νὰ πράξωμεν τοῦτο ποτε.

Τὸ σχέδιον τῆς ἄρσεως ἀπὸ τῶν ὅμων των λαῶν τοῦ βάρους των πολεμικῶν ἐξοπλισμῶν σιναντιῆ σήμερον ὀλιγωτέραν ἀντίστασιν παρὰ πᾶσαν ἄλλην φορὰν, ἀφ' ἑτέρον, ἢ ὅχι ὀλιγωτέρον σπουδαία ἀπομείνοντες των αὐτῶν ἐνδεχόμενον πόλεμον, τὰ ὁποῖα ὑπάρχον ἀκόμη εἰς τὸν Εἰρηνικόν Ὠκεανόν εἶνε ἐπιδυσχερέστερα. Ἀλλὰ δὲν εἶνε εὐτυχῆς οἰωνός, δι' τοιαῦται τρομεραὶ πιθανότητες ἐξηφανίσθησων ὅσον ἀφορᾷ τὸν Ἀτλαντικόν Ὠκεανόν;

Αἱ δηλώσεις τοῦ κ. Χάρβεῦ, ἰδίως ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐπιτροπὴν, ἦν ἡ ἄσκησις ἢ Διάσκεψις τῆς Οὐάσιγκτων ἐφ' ὅλης τῆς ἀνθρωπότητος ἐπροκάλεσαν ζωηροτάτην ἐντύπωσιν ἐπιταῦθα.

ΖΗΤΗΜΑΤΑ

Ἐμποροὶ τινὲς τῆς πόλεως μας ἠρονήθησαν τελευταῶς τὴν πληρωμὴν Δημοτικοῦ φόρου ἐπὶ τῶν ἐξαγομένων διὰ τοῦ λιμένος Ρεθύμνης ἐγχωρίων προϊόντων, ὡς παρανόμως εἰσπρατομένου τούτου μετὰ τὴν κατάρτησιν τοῦ γνωστοῦ φόρου ὀνίων καὶ ἐμπορευμάτων.

Διὰ τὴν ἀλήθειαν τοῦ ζητήματος δὲν ἀρνούμεθα τὰς ὡς ἄνω ἀντιρροήσεις ἀλλὰ θὰ παρατηρήσωμεν δι' αὐτὰ τὸ γενικὸν συμφέρον τοῦ ἐδάσ ἐμπορίου ὡς καὶ τῆς παρα...